

Izhaja

vsak četrtek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankovani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Velja

za Avstro-Ogrsko . . . K 6.—
» Nemčijo . . . » 7.50
» ostalo inozemstvo . . » 9.—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje vnaprej.
Posamezna številka velja 16 h.

Za oglasila se plačuje po 10 h, med besedilom po 20 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 15 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 20 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 4 h, debelo tiskano 6 h za besedo vsakokrat; minimum 40 h. Za izvestilo pri upravištvu 40 h posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvó lista »Mir« v Celovcu,
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Poštnohраниčni račun št. 96.232.

Leto XXXVII.

Celovec, 16. avgusta 1918.

Št. 33.

Škof za pravice naroda.

S posebno vnmemo so navalili na politiko Jugoslovanskega kluba krščanskosocialna „Reichspost“ in „Das Neue Österreich“ in drugi listi, ki iz teh črpajo vso svojo modrost. Njihov namen je predvsem, ločiti Slovence od ostalih Jugoslovancev in tako pomagati graditi nemški most do Trsta. Poslužili so se pri tem grdih denuncijacij in dobivali za to gradiva od frankovcev na Hrvaškem in iz kalnega vira starinov v Ljubljani. Računali so očitvidno s tem, da se bo naše ljudstvo na njihove glasove bolj oziralo, kakor na vpitje nemških nacionalcev, ki nimajo na našem jugu kredita, češ, ker ti glasovi prihajajo iz — krščanskih vrst. „Das Neue Österreich“ je očitalo celó „voditeljem katoliških strank med Slovenci in Hrvatí“, da korakajo po godbi „Velikega Orijenta“ (prostozidarjev).

Tu se je oglasil škof dr. Anton Mahnič, eden izmed najglobljih mislecev na našem jugu in znamenit katoliški učenjak. V „Novinah“ je objavil dva znamenita članka, v katerih je razgalil postopanje tistih Nemcev, ki „z besedo z obema rokama sprejemajo in s poštovanjem beró poslanice rimskega papeža, v dejanju pa zamejujejo njegove nauke“; v cerkvi prisegajo na evangelij Kristusov, v politiki pa poznajo le nauk brezverca Nietzscheja o „Herrenvölker“ in „Herdenvölker“, narod gospodov in narod čred, narode druge vrste. Oba članka sta hkrati odgovor na natolcevanje dr. Šusteršičeve „Resnice“. Učeni škof je v teh člankih dokazal, da ljudi, ki korakajo po godbi framazonov, ni iskati med voditelji katoliške stranke na jugu, ampak nekje drugje; nazadnje tudi med tistimi, ki tako besno napadajo pristaše jugoslovanske politike.

Pokazal je, da smo mi katoličani na jugu že zdavnaj na pohodu proti Jugoslaviji, zlasti od l. 1848. in 1867. in ni bilo treba čakati še-le na godbo „Velikega Orijenta“. Jugoslavija je imela v vsakem času svoje odločne pristaše, svoje vojake, le njena vojska se je začela zbirati šele na glas majniške deklaracije.

Krasno zavrača cerkveni knez natolcevanja glede praških slavnosti. (Pripominjamo, da se „voditelji katoliške stranke“ v Pragi niso udeležili nobene Husove slovesnosti, ampak le protesta proti tlačenju avstrijskih narodov od strani nemških imperijalistov. Op. ured.)

Temu protestu Slovanov v Pragi,“ piše dr. Mahnič, „se je pridružil tudi Italijan Conci. Ker je tlačenje nenemških, posebno slovanskih narodov v Avstriji dejstvo, zato v tem oziru tudi ne moremo obsoditi niti Kramarja niti koga drugega, pa naj bi bil nazadnje socialist ali še kaj hujšega, ker s svojim protestom so vendar potrdili dejstvo, torej resnico, zahtevajoči, da se že enkrat napravi konec v nebo vpijoči krivici. Saj je sam vrag, kakor pripoveduje sv. pismo, pričal za Jezusa, da je sin Boga Vsemogočnega. Kdo mu more to zameriti? Vrag je priznal, česar niso hoteli priznati pismarji in farizeji, čeprav so videli toliko čudežev, ki jih je storil Jezus, čeprav so vsak dan brali in ljudstvu razlagali Mojzesa in preroke.“ Vladika primerja nato dejanja novodobnih farizejev in slika naše trpljenje na jugu:

„Mi se potapljamó, mi ginemo . . . Od koga bi morali pričakovati pred vsem pomoči, ako ne od vas, gospodje, ki imate v rokah oblast in moč? Kaj pa dobivamo namesto tega od Vas? Mi vpijemo v obupu, a vi obsojate naše kliče kot veleizdajstvo, kot korakanje po „godbi“ Velikega Orijenta; naše vpitje vas samo vznemirja, da še močneje pritiskate na nas. Mi zahtevamo, da nam odprete parlament, da vsaj tu izpovemo svojo bol; a vi nam zapirate parlament in greste pod krila § 14. Vi nam prepovedujete javno govoriti in pisati v obrambo svojih pravic; vi branitelje naše svete stvari zapirate, izganjate, konfi-

nirate . . ., a kar je najhujše, vi voditelje katoliške stranke, naše škofe, slikate svetu kot pokorne slugé Velikega Orijenta!“

Nato naslika pisec papeževó prizadevanje, da se sklene mir na podlagi medsebojnega sporazuma, ki je mogoč le tedaj, ako obrzdajo veliki narodi svojo nenasitno politično lakomnost: „Prenehajo naj tlačiti male narode. Dajte vsakemu narodu njegove pravice in svoboden razvoj njegovih sil. To je jedro političnega programa Benedikta XV. Tudi papeževa beseda se bo morala poslušati pri pomirjenju sprtih krščanskih narodov, ker prej ne bo prišlo in tudi ne more priti do trajnega miru. To je tudi glavni razlog, zakaj se upamo sklicevati na bodoči mirovni kongres: Ker tam bomo imeli očeta, ki bo zastavil svojo besedo za nas in za naše svete pravice. Ali je to veleizdaja?“

Nato apelira na Nemce in Mažare, kažoč na krivice, ki nam jih delajo. Gledé Koroške pravi: Pojdite na Koroško! Na Koroškem je razmeroma mnogo več Slovencev kakor na Češkem Nemcev. Kaj bi pričeli, če bi vam na Češkem zaprli ali počehili, začeniši od nemškega vseučilišča v Pragi, gimnazije in druga učilišča, pa do zadnje ljudske šole, dočim vi na Koroškem Slovincem ne privoščite niti ene ljudske šole! Nasprotno, vi se nam na vse naše tožbe in proteste enostavno smejete, norce brijete. Ko sem pred 20 leti nekemu, sedaj pokojnemu c. kr. ministrskemu predsedniku na Dunaju dokazal, kam vodi politika tlačenja in izkoriščevanja enega naroda proti drugemu, mi je skratka odgovoril: „Wir haben die Macht!“ (Mi imamo moč!) Še več, vi hočete, da vam k vašemu ubijalskemu delu pritrjujemo, da vas slavimo kot edino lojalne, edino zanesljive stebre dinastije!“

H koncu dr. Mahnič sijajno pokaže, kdo da hodi za prostozidarji (Freimaurerji), ki so po Mazzinijevem nasvetu hujskali narod proti narodu; to delo sijajno uspeva vsled nemške in mažarske nadutosti in šovinizma (narodne prenapetosti). Zvesti staremu poganskemu načelu „deli in vladaj“ ste ustvarili dualizem, razkosavši monarhijo na dve polovici. Vi polagate jedro politične modrosti v to, da hujskate en narod na drugega ter s tem dosegate, da se tretji (Nemec ali Mažar) veseli; Italijana na Slovence, Slovence na Italijana; Poljaka na Rusina, Rusina na Poljaka; Hrvata na Srba, Srba na Hrvata, kakor pride to bolj prav vašim interesom in domišljavosti . . . Vi ste Slovincem vzgojili nemškutarstvo, vi ste na jugu skrbno gojili italijanski element, da s tem slabite slovanstvo in tako zavladate enim in drugim; pod vašim varstvom se je okrepila na jugu iredenta! In tako je prišlo v monarhiji do tega, da so vsi narodi razdvojeni, en narod nahujskan na drugega, vsi enako nezadovoljni in ogorčeni, ker vsi ječijo pod jarmom nemško-madžarskega imperijalizma.“

Ob koncu kliče prevzvišeni Nemcem, da ne zamerimo toliko nemškim liberalcem, ki se ne klanjajo pravemu Bogu. „Ali mi zamerimo tistim, ki se klanjajo pravemu Bogu in Njegovemu Kristusu, a z liberalci vlečejo jarem poganskega šovinizma in imperalizma . . .“ „Ni miru brez pravice! Prej pravica, potem mir! Iz vaših ust vas sodim.“

„Gospodje, vi ste zgrešili naslov. Bajka o voditeljih katoliške stranke, ki korakajo po godbi Velikega Orijenta in na povelje prostozidarjev, to bajko ste naslovili na nas, pa bi jo morali nasloviti na vas.“

Italijanski letalci nad Dunajem.

V petek, 9. t. m., se je ob pol 10. uri dopoldne prikazalo šest italijanskih letalcev nad Dunajem in so vrgli nad mestom na tisoče letakov. Dunajčani izprva niso vedeli, da so sovražni letalci. Letalci so prišli tako neopaženo, ker so leteli v silni višini. S seboj niso imeli bomb, ampak le

letake z različno vsebino, deloma v italijanskem jeziku. Ko bi imeli s seboj bombe, — pravijo — ne bi mogli tako visoko leteti. Na enem izmed šestih letal je bil major Gabriele d'Annunzio, znan vojni hujskač, ki je že 4. septembra 1917 preletel v 9¹/₄ ure nad 1000 kilometrov, hotéč dokazati, da je mogoče zleteti tudi na Dunaj. Letalci so se vrnili nazaj mimo Gradača in preko Ljubljane, eden pa se je moral pri Schwarzau pri Dunajskem Novem mestu vsled motorne poškodbe spustiti na tla, kjer je sežgal letalo. Posrečilo se ga je dobiti. Ob Vrbskem jezeru so videli v silni daljavi pluti laške letalce; letala so se v solnčnih žarkih lesketala. Ob pol 12. uri je bil v Celovcu dan signal, da se bližajo sovražni letalci, nad Celovec jih pa ni bilo. Da so mogli v tako daljavo, so morali imeti s seboj večjo zalogo bencina in so uporabili posebna letala, s katerimi morejo pri hitrosti 200 kilometrov v eni uri preleteti daljavo iz Verone na Dunaj v kakih dveh urah in pol. Na Dunaju so se za letake naravnost topli. Na borzi so listke notirali in jih prodajali do 20 in 50 K, čeravno je strogo prepovedano hraniti take listke, marveč se morajo takoj oddati policiji ali orožnikom. Toda na Dunaju se marsikaj spregleda, kar bi n. pr. na Slovenskem takoj šteli za veleizdajo. Vojaki in policaji so pa letake po dunajskih ulicah v kratkem času pobrali.

Ustanovitev Narodnega sveta.

Dne 16. avgusta se bo v Ljubljani konstituiral Narodni svet, ki bo štel 50 članov. V njem bodo zastopane vse jugoslovanske dežele naše državne polovice. Vseslovenska ljudska stranka odpošlje v Narodni svet 18 delegatov, od katerih pripadeta Koroški 2 odposlanca, 7 „S. L. S.“ na Kranjskem, Slov. Kmečki zvezi na Štajerskem 6 mest in „S. L. S.“ na Goriškem 3 mesta.

Dne 16. avg. pride v Ljubljano tudi veliko slovanskih gostov, Čehov, Poljakov, Hrvatov in Srbov ter ves Jugoslovanski klub, ki bo 17. t. m. prvič zboroval na slovanskih tleh. Dne 17. t. m. popoldne bo skupna seja Jugoslovanskega kluba, češko-poljskih gostov, Narodnega sveta in došlih jugoslovanskih zastopnikov. Dne 18. avg. je nameravano slovesno odkritje dr. Krekove spominške plošče v Št. Janžu na Dolenjskem, kjer je dr. Krek umrl in kamor pohité vsi v Ljubljani tedaj nahajajoči se slovanski gostje.

Politični pregled.

Iz S. L. S. na Kranjskem.

Dosedanji načelnik Slov. ljudske stranke na Kranjskem prelat Andrej Kalan je načelstvo stranke odložil, ko je bil izvoljen za predsednika Kat. tiskovnega društva. Izjavil je, da sta obe mesti nezdržljivi. Načelniške posle S. L. S. bo do prihodnjega zbora zaupnikov vodil podnačelnik drž. posl. dr. Lovro Pogačnik. Osrednja pisarna S. L. S. začne v najkrajšem času delovati. Tajniška dela je prevzel dosedanji stolni vikar in urednik „Domoljuba“ g. Franc Zabret.

Rekvizicije.

Dne 4. avgusta so na Bauerntagu v Trgu sklenili resolucijo, ki zahteva, da naj pusti deželni predsednik dosedanjega voditelja ekspoziture Gustava Eggerja na svojem mestu, češ da si je pridobil zaupanje okraja, da pozna potrebe ljudstva in da je nenadomestljiv. „Kärntner Tagblatt“ je pa v nekem dopisu objavil Eggerju pravi slavospev. In Egger bo ostal na svojem mestu. Dobro razumemo ta dogodek: V slovenskem okrajnem glavarstvu in v sosednih narodno mešanih okrajnih glavarstvih se z našimi kmeti vse drugače postopa in to kmetje pri Trgu dobro vedó! Med Slovenci se vladne odredbe strogo in brez par-

dona izvajajo, na nemški strani pa se vlada „ljudomilo“, politične oblasti „poznajo potrebe ljudstva“. Ni to v smislu dr. Wichtlovega sistema? Mi te razmere že dolgo opazujemo in zasledujemo.

Dr. Angerer

namerava postati v Celovcu naslednik umrlega poslanca Doberniga.

Državni zbor.

Državni zbor se namerava sklicati meseca septembra na tridnevno zasedanje, da se rešijo davčne predloge. S tako kratkim sporedom naši poslanci niso zadovoljni in je zato verjetno, da se bo ali določil za zasedanje večji program ali pa septembra državni zbor še ne bo sklican.

Podtaknjeni dokumenti.

Dne 21. marca 1917 je v ogrski zbornici „odkril“ posl. Smrečany tajno zvezo nekaterih članov Hrvatsko-srbske koalicije na Hrvatskam s srbskim ministrskim predsednikom Pašićem. Rekel je, da so med tajnimi akti „Narodne obrane“ v Belgradu našli Pašičevo listo, na katerih so bile imenovane osebe, ki imajo zvezo z njim. Prebral je tudi neko pismo belgrajskega policijskega načelnika na srbskega vojnega ministra. Pokazal je fotografijo tega pisma. Že tedaj je grof Tisza opozarjal, da je bil Smrečany pač najbrž mistificiran, obljubil pa je, da bo zadevo dal preiskati.

Dva državna pravdnika sta vodila preiskavo in vse tiste „dokumente“ pregledala. Dne 7. avg. 1918 je pa v ogrski zbornici posl. baron Rajačić izpovedal, da je 19. julija hrvatski ban Mihalović v javni seji hrvatskega sabora razkril družbo konfidentov in hkrati izjavil, da je Pašičeva lista, ki je služila za Smrečanyjeva sumničjenja, potvarjena (podtaknjena). To je potrdil tudi ogrski ministrski predsednik dr. Weckerle, pa dodal, da te obdolžitve izvirajo iz Hrvatske. Smrečany da je govoril v dobi veri.

Torej je bila tista lista z „dokumenti“ vred podtaknjena, prav grda falzifikacija! „Arbeiter Ztg.“ vprašuje, „kdo da so bili falzifikatorji in kaj da se jim je zgodilo, ko je prišla njihova lumparija na dan. Weckerle govori o „hrvatskih virih“; po tem je mogoče, da je iskati lumpe v krogih tistega „Gesindlna“ „čiste stranke prava“ (frankovci), katerih denuncijantstvo je pred nedavnim razkril v hrvatskam saboru hrvatski ban.“

Kako govoré Angleži.

Za sporazumen mir se na Angleškem trudi Landsdowne, drugače pa govoré državnik. Ministrski predsednik Lloyd George je dejal pred nekaj dnevi v spodnji zbornici: Ko se je vojska začela, je obsegala angleška mornarica dva in pol milijona ton, sedaj pa 8 milijonov ton. Dosedaj je bilo uničenih 150 podmorskih čolnov. O ofenzivi na Francoskem je dejal: V mesecu pred bitko je bilo čez Kanal prepeljanih 355.000 mož, julija je bilo v Evropo prepeljanih 305.000 Amerikancev. O miru je dejal: Ljudje, ki so povzročili vojsko, so še vedno tu in ne morejo dobiti miru, dokler imajo v posvetu sovražnikov premoč.

Zastopnik delavcev Thomas je dejal: Ne smatra za zločin, govoriti o miru. Hrepenenje po častnem miru je v vseh krogih. Noben angleški vojak ne bo nadaljeval vojne niti ure ne, da bi izvojeval posest zemlje. Zato je dolžnost vlade, da vse stori, da pride do miru in zveze narodov. Major Wood je dejal: V zvezi narodov mora biti tudi Nemčija. Edina pot pa, da se izpremeni mišljenje Nemcev, je njihov vojaški poraz. Zato mora biti edini cilj zmaga.

Poraz Šusteršičijancev v Katoliškem tiskovnem društvu.

Dne 6. avgusta je imelo Kat. tiskovno društvo v Ljubljani občni zbor. Pristaši dr. Šusteršiča so razvili veliko in skrivnostno agitacijo, da bi se tega znamenitega društva polastili, pa so seveda strahovito pogoreli. Njihovih pristašev je bilo samo okrog 170, naših pa 426 navzočih. Novoizvoljeni odbor se je konstituiral tako-le: Predsednik prelat Andrej Kalan, podpredsednik kanonik Janez Sušnik, tajnik profesor dr. Gregor Pečjak, blagajnik kanonik dr. Ferd. Čekal. V odboru so še Miha Arko, dr. Ciril Ažman, dr. Izid. Cankar, Anton Čadež, Franc Finžgar, dr. Franc Grivec, Anton Koblar, Ivan Lavrenčič, dr. Aleš Ušeničnik, dr. Franc Ušeničnik.

Iz Rusije.

Človek bi se moral glasno smejati, če sliši, kako da vse države zatrjujejo, da hočejo Rusiji — pomagati. Toda vsaka pri tem misli le nasé. Angleška je poslala na ruski narod manifest, v katerem se glasi: Pridemo kot prijatelji, da se

rešite razrušenja in uničenja od strani Nemčije, ki hoče vaš narod podjarmiti in velika sredstva vaše dežele v lastne namene porabiti. Slovesno izjavljamo, da ne bomo niti pedi vaše zemlje ohranili záse, ko bodo naše čete stopile na ruska tla, da vas podpirajo v boju proti Nemčiji. Obžalujemo domačo vojsko, ki je spravila nad vas needinost, spor, ki olajšuje nemške zavojevalne namene. Nimamo pa namena, vsiliti Rusiji kak politični sistem. Usoda Rusije je v rokah ruskega naroda samega. Narodi Rusije! Gre za vaš obstoj kot samostojen narod. Svoboda, ki ste jo priborili z revolucijo, je od železne nemške roke ogrožena itd.

Morilca gen. Eichhorna so ustrelili. Obsodilo ga je nemško vojaško sodišče. Na strani boljševikov se borijo po nekaterih vesteh že nemški vojaki. Angleži so zavzeli Arhangelsk. Helfferich, novi nemški poslanik v Moskvi, se ni nastanil — v Moskvi, marveč se je nemško poslanništvo prelozilo v Pskov, ker je v Moskvi nevarnost za življenje. Boljševiki so v Moskvi zaprli kot talnike angleške in francoske poslanike. Zadnje dni je Rusija od ostalega sveta popolnoma odrezana in so vesti iz Rusije zelo nezanesljive. Iz Štokholma poročajo, da so v Petrogradu nastali novi nemiri in da se bo bolševiška vlada preselila v Kronstadt, ker je njen položaj v Moskvi vedno bolj nevzdržljiv. Lenin in Trocki sta že prišla tja.

Ofenziva na Francoskem.

Ko so Francozi pod vrhovnim vodstvom Fochovim potisnili Nemce nazaj čez Aisno, so začeli novo ofenzivo ob Sommi. Napadajo francoske, angleške, avstralske in kanadske čete, ki jim poveljuje Anglež Haig. Med rekama Ancre in Avre, ki se pri važnem železniškem križišču stekata v Sommo, se je 8. t. m. začela sovražna ofenziva — brez daljšega artiljerijskega ognja; z oklopnimi vozovi (tanki) so sovražniki začeli ofenzivo. Ker je bilo artiljerijsko obstreljevanje le kratko in je bilo megleno, se je sovražniku posrečilo Nemce popolnoma presenetiti. Na približno 20 km široki fronti so se Nemci umaknili ponekod 10 km na globoko. Dne 10. t. m. so Francozi zavzeli Montdidier.

Angleško armadno poročilo z dne 10. t. m. pravi, da znaša število ujetnikov od 8. avg. več kakor 24.000 mož. Lloyd George je sam svaril, da zavoljo te zmage naj Angleži ne bodo preveč ponosni in preveliki optimisti.

Dnevne vesti.

Smrtna kosa. V Velikovcu je umrla meščanska učiteljica Marija Jurkovič. Bolehala je dalje časa na srčni hibi.

Nezgodna na letališču. Na celovškem letališču se je 12. t. m. dopoldne proti deveti uri ponesrečil letalec poročnik Viljem vitez pl. Ehrfeld, sin celovškega bankirja Ehrfelda. Nahajal se je na dopustu in se je dvignil z letalom, ki ga je vodil zelo spreten letalec nadporočnik. Letalo pa je z višine kakih 80 metrov padlo na tla in se popolnoma razrušilo. Ehrfeld je zadobil težke poškodbe, vsled katerih je umrl, nadporočnik si je pa zlomil nogo.

Griza se je pojavila v Št. Rupertu pri Celovcu. Obolelo je 40 oseb.

Dr. Hochenburger †. V Gradcu je umrl dne 7. avgusta bivši pravosodni minister dr. Viktor pl. Hochenburger. Pod njegovim ministrstvom v Stürgkhovem kabinetu so se vršila preganjanja Jugoslovancev. Velikokrat se mu je očital njegov govor proti Badeniju l. 1897., v katerem je priporočal, naj ministre, ki prelomijo ustavo, obesijo na „laterno“, sam pa je kot minister pod Stürgkhom delal isto. Dr. Hochenburger je odšel in bo pred Bogom dajal odgovor, slovenski narod pa še živi!

Brezmesni tedni. Ker je živina na planini in je meso v ledenici pošlo, je sedaj tako malo mesa, da so razen odredbe, ki ravnokar izide in določa 50% znižanje mesne kvote na 5 dkg na dan ali 25 dkg na teden, potrebni še nadalje občutni ukrepi, da se poraba mesa, kar le mogoče, omeji. Deželna vlada je po posvetovanju gospodarskega sveta odredila, da bo v bližnjem času tri posamezne tedne, pa ne zaporedoma, oddaja mesa sploh ustavljena. Z ozirom na neugodne prehranjevalne razmere so ti brezmesni tedni

prestavljeni na čas, ko bo oskrba z moko dovoljna in je bil prvi teh tednov določen za čas od 26. avgusta do 1. septembra, drugi za čas od 16. do 22. septembra in tretji za čas od 7. do 13. oktobra 1918. Razentega se je oddaja mesa v času od 2. do 8. septembra 1918 omejila le na zmrzlo meso, ki pride iz Ogrske. To pa se omejuje samo na Celovec in Beljak, ker drugam ni mogoče pošiljati zmrzlega mesa. Po 13. oktobru 1918 se bo morda oddajalo meso, kajpak le po kvoti 5 dkg za osebo na dan, zopet po normalnem načinu.

Zveza jugoslovanskih železničarjev sklicuje dne 8. septembra t. l. v Trstu izredni občni zbor. Natančna pojasnila in dnevni red prinese prihodnja številka „Jugoslovanski železničar“.

Svarilo pred zlovoljnimi govoricami. Vlada naznanja: V širših krogih je bilo zadnji čas mnogo govoric, ki bi utegnile prebivalstvo vznemirjati. Te govorice se tičejo naših političnih in gospodarskih razmer, ki se v najtemnejših barvah slikajo, in vojaških uspehov nasprotnikov. Te vesti se širijo ali po državi sovražnih elementih, da bi zlomili našo voljo za vzdržanje, ali pa iz želje, ponašati se. Zato je dolžnost oblasti, da proti takim vestem nastopajo. Zato se bodo povzročitelji in zlovoljni razširjevalci takih vesti kaznovali in je v interesu prebivalstva, da pomaga take govorice pobijati, da ne veruje vsaki taki vesti in da pomaga poiskati take razširjevalce. „Straža“ pa pravi: Pazite na denuncijante! Prav ima. Saj poznamo iz preteklosti, kakšne grde denunciacije so se v začetku vojne skrivale pod plaščem patriotizma!

„Vojni kurat in koroški strelec.“ Celovška nacionalna dnevnik sta objavila poročilo: Nemški Schulverein je prejel po vojnem kuratu Jožefu Pöllu kot dohodek oklica, ki ga je naslovil na svoj bataljon c. kr. koroškega prostovoljnega strelskega polka, znatni znesek 1100 K kot „nemiljivi dar namesto venca na Roseggerjev grob“. Od tega sijajnega daru pripada 26 častnikom 482 K, 303 strelcem s podčastniki 618 K. Topli oklic tega pristno nemško čutečega duhovnika, ki je s plamtečimi besedami kazal na pomen nemškega Schulvereina in pozival na pomembno počestčenje Roseggerjevo, najboljšega borilca za ohranitev nemštva, je dosegel v njegovo lastno veliko veselje tak velikanski uspeh. — Med prostovoljnimi strelec so tudi Slovenci. Se je neznan nam kurat obrnil tudi na te, da prispevajo v nam sovražne namene? Slovenci, darujte za „Slovensko Stražo“ in druge naše narodnoobrambne organizacije! Mi samo branimo, oni pa napadajo.

Vojaška straža pri železniških skladiščih ima pravico do rabe orožja. Zgodilo se je več slučajev, da so se ljudje uprli vojaškim stražam in patroljam, ki stražijo blago na železnicah, ali se niso pokorili njihovim ukrepom in klicu ter so dali tako povod, da se je rabilo orožje. Zato se opozarja, da ima straža, ki opravlja službo pri železnicah, vse pravice in dolžnosti vojaških straž in je v slučaju upornosti ali celó dejanskega upora dolžna energično postopati in v danem slučaju rabiti orožje; kogar straža ustavi, mora obstati, sicer je v nevarnosti njegovo življenje, in se ukrepom straže pokoriti.

Pomoč dezertérjem od strani civilnega prebivalstva. C. kr. deželni predsednik koroški razglašja: Opazilo se je, da se je nadležnost dezertérjev razpasla precej vsled zadržanja civilnega prebivalstva, ker svojci in znanci vojaških oseb neposredno pomagajo istim, da dezertirajo, se samolastno odstranjujejo ali prekoračijo dopust; čestokrat se dogaja, da svojci ali znanci vojaške osebe naravnost pozivljajo, da storijo te zločine, da jih skrivajo in ob grozeči raciji (iskanju) pravočasno svarijo ali spravijo na varno. Zato se prebivalstvo iznova opozarja, da je to zadržanje obsojati in je kaznivo ter se prav resno svari, naj se ne vmešava v vojaško postopanje, ker je bilo vsem vojaškim poveljstvom od c. in kr. vojne ministristva ukazano, da najbrezobzirneje in najostreje postopajo proti dezertérjem.

Vovbre. Pri nas in v naši okolici je vsako nedeljo in vsak praznik po nekaterih gostilnah, pa tudi v kmečkih hišah, vkljub vojni, vkljub druginji, vkljub rekviriranjem godba in ples in piskanje in vriskanje. Pa ženske so bolj zmešane za vsem tem kot moški in imamo sedaj tisti čas, ko morajo fantje eden drugemu klicati: Fantje, bežite, ženske gredó. Od kod imajo tisti gostilničarji in gospodarji, od kod imajo tisti vsiljivi mehači „licenco“? Tudi policijske ure v Vovbrah ena ali dve gostilni ne poznajo; vsako nedeljsko in ponedeljsko jutro slišiš, včasih je že dan, imenitnejše vovberske „gospode“ šele iz gostilne proti domu iti. Če ne bodo pomagale te vrstice, bomo poiskali reda pri višjih oblastih.

Sele. (V znamenju časa.) Pri nekem kmetu je bila vsako jutro krava pomolžena. Stražili so hlev, a nikogar niso dobili, krava pa je

vendar imela zjutraj prazno vime. Krava je zacoprana, so menili. Končno je pa vendar hlapec dobil po noči pri kravi veliko žabo, ki se je mastila pri vimenu z mlekom. Ko so jo ubili, je zanaprej krava tudi zjutraj dobro molzla. Taka čudna žaba prebiva menda tudi pri nas nekje, samo bolj prebrisana je, ker se ne loti vsako noč vedno iste krave, marveč obišče zdaj ta, zdaj drugi hlev. S tem niso zadovoljne ne naše kravice, ker jih ta žaba moti v nočnem počitku, pa tudi gospodinje dvigajo pesti in pravijo, da bodo tej žabi že posvetile, ko jo dobé. — Tudi neka čudna lisica obiskuje naša dvorišča, ker ljubi kure. Če jih dobi, jih odnese tudi več naenkrat, najbrže eno v gobcu, druge pa na repu. — Pred par meseci pa je skozi Husov mlin potegnil tak čuden veter, da je popolnoma izpihal ven vso moko. Take čudne reči se gode pri nas. So pač tudi čudni časi!

Iz guštanjskega okraja. Po opravih se peljem v Pliberk. Zavijem tudi v ondotno lekarno g. Herbsta, da si nakupim raznovrstnih zdravil. Nisem dobila nič, tudi takih ne, o katerih sem bila prepričana, da jih ima. Ko se poslovim, mi reče namestnik g. Herbsta, najbrž Nemeč, zakaj kmetje toliko zdravil popijemo. „Zuerst fressen die Bauern soviel, dann saufen sie Medizin. Wenn wir Städter soviel essen wollten, wären wir schon lange hin.“ (Najprej kmetje žrejo, potem pa pijejo zdravila. Ko bi meščani toliko jedli, bi že zdavnaj poginili.) Torej take so nemške manire. — Slovincu se sme vse pod nos vtekniti. Mislim pa tudi, da kmeti nimamo tako obilo, da bi mogli vedno „žreti“. Navadno žre le živina, pa ne človek. Pa saj nas Slovence sedaj itak za neke vrste živino imajo. Ko bodo pa „živino“ pobili, potem pa taki, ki nas sedaj najbolj zatirajo, tudi lahko gredo s trebuhom za kruhom.

Slovenska mladenka.

Možica. Skupina „Jugoslovanske strokovne zveze“ v Možici priredi dne 18. t. m. delavski shod v Možici, v prostorih pri Žagmajsterju; začetek po maši ob 1/2 1. uri. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kazaze. (Slovesnost Marijine družbe.) Po dolgem času nas je mogel preč. g. škofijski vodnik dr. Arnež v nedeljo dne 28. m. m. spet enkrat obiskati in vlti nam s svojo spretno in praktično zgovornostjo novega duha in novega navdševanja za čast Marijino in naš pravi blagor. Že v soboto zvečer je prihitelo mnogo ljudi, zlasti mater in mladine k sv. spovedi, h kateri jih je pristopilo veliko tudi prihodnji dan. Med peto sv. mašo preč. g. vodnika so sprejeli vsi skupno z Marijino družbo sv. obhajilo. 14 novink se je dosedaj priglasilo za vstop v kongregacijo, izredno velik uspeh za naše male razmere. Pravi veter je potegnil in razpodil je oblake. Sijaj zdaj, solncece — Marija, sijaj!

Brdo pri Šmohorju. (Kuga.) Na vseh naših planinah je izbruhnila kuga na gobcu in parkljih s tako silo, kot še nikdar. Mnogo konj je obolelo na kopitih po takozvani „mavki“; goveja živina pa silno trpi vsed kuge na gobcu in parkljih. Poginilo je že več najlepših goved. Kakor se pripoveduje, razsaja ta kuga tudi na planinah zgornje Zilske doline. Donesek planin je vsled kuge uničen, in trajalo bo najmanj do Božiča, prej da se mleko in meso pri živini popravi. Ta nesreča zadene nas kmete tem hujše, ker ni ljudi in tudi zdravil ni nikjer. Niti kisa ne dobimo! Dne 7. t. m. zapadel je planine sneg, kar pomeni za živino novo nevarnost; v dolini pa dežuje skoraj vsak tretji dan, kot bi iz škafa lil, kar zopet poljskim pridelkom škoduje.

Djekše. (Nov križ) v spomin padlim vojakom je postavil Jožef Kitz na svojem Štrufejevem posestvu. Križ je napravil ruski ujetnik. Je res lepo delo in stoji na zelo primernem kraju. K blagoslovljenju križa dne 11. avgusta je prišlo veliko ljudi. Bila je to prava vesela slovesnost.

Gorje ob Zili. 20 tega m. m. smo imeli sv. mašo po rajnem, v celi občini priljubljenem, pri Piavi padlem, edinem Blatnikovem sinu v Draščah. Vojeval se je na raznih bojiščih že 4 leta, a nazadnje je padel, kakor več naših, za našo, po nemčurjih teptano domovino! Blagi Tomaž, na svidenje v boljši domovini nad zvezdami! — Imamo skoro zmirom slabo vreme; dež in sneg je 5. t. m. zapadel po planinah. Če ne bo lepega vremena, ne bomo imeli sirka (koruze) in krompir bo segnil v zemlji. Kmetje smo v bedi že sedaj, kaj bo šele zanaprej?

Bilčovs. Shod Marijinih družb! V nedeljo 18. avgusta se vrši v Bilčovsu velik shod za Marijine družbe, h kateremu so vse okoliške družbe prav prijazno povabljeni, da se ga v kolikor mogoče v velikem številu udeležijo. — Dopoldne pri božji službi pridiga, popoldne po božji službi govor za družbenice, nakar sledi prost razgovor o vseh rečeh, ktere razvoj Marijinih družb pospešujejo, oziroma ovirajo! Prednica.

Obirsko. (Umor gozdarja Urbasa.) Pretekli četrtek, dne 1. avgusta, se je izvršil v gozdu grofa Thurna, ravno nasproti Obirskemu v Obojnikovem nad Košlakom grozen umor. Dolgoletni gozdar grofa Thurna Franc Urbas (rodom Kranjc) je zapazil divjega lovca in mu sledil; ko pride v gozd, počita dva strela, in gozdar se zgrudi in kliče pomoči in na Marijo, toda zopet počita dva strela in gozdar utihne. Gredo ga iskat in ga najdejo v petek mrtvega. Ustreljen je bil v prsi, trebuh in roko. Pogreb rajnega je bil v soboto 3. avgusta v Železni Kapli. O morilcih, ki sta bila na vsak način divja lovca, ni duha ne sluha, akoravno se potrudita kapeljska orožnika, da bi jima prišla na sled. Rajni zapušča ženo in 5 neodraslih otrok; bodi mu lahka zemlja!

Peljete se na obisk, greste v kino, gledišče, gostilno in pustite Vaša vrata in omare takorekoč docela odprta! Večinoma zelo enostavne ključavnice ne nudijo skoro nobene varnosti proti vlomom potom ponarejenega ključa ali vetriha. Celó z zakrivljenim žrebljem se zamore večino teh ključavnic lahko odpreti! Patentirani „Viktorija“ varnostni ključ odstrani te nevarnosti popolnoma, ter zniža možnost vzloma na minimum! Cena komadu 8 kron, s pošto 9 kron. Edino zastopstvo za jugoslovanske dežele in Balkan: Glavno zastopstvo za „Viktorija“ tvornico varnostnih ključev v Zagrebu št. 27, Trenkova ulica 12. Telefon 20—26. Prodaja v mestu: Bazar König, Ilica 20, in M. Druker, Ilica 39, ter v večini trgovin z železnino.

Koroški gospodar.

Kdor ima ušesa . . . !

Prestopili smo prag petega leta strašne, uničujoče vojne, ki ni več vojna . . . Živimo v tretjem letu lakote. Kdaj bo vojske konec? Tako zdihuje vse, kar zasluži ime — človek. Odgovor na to vprašanje daje — lakota. Ni ga niti najmanjšega znamenja, ki bi dalo le svit upanja na konec tega nečloveškega klanja ljudskih množic, ki je železni pečat kulture dvajsetega stoletja. Pohlep po tuji lasti je vodil vojsko; nje potek pa je oče za vse človeštvo najusodnejših posledic, v prvi vrsti — lakote. Kdaj bo lakote konec? Tako se povprašujejo one stradajoče množice, ki z vso opravičenostjo proklinjajo blazno moritev, nje povzročitelje in pospeševalce. Ljudstvo je doživelo v času vojne neverojakih prevar, da začenja v njem žal tudi vera v katekizem hudo pešati . . . — Oblasti hodijo svojo birokratično pot . . . Njih izjave in obljube sprejme ljudstvo z malomarnostjo in nevero. In kako tudi ne? Evo vam dokaz: Minister za prehrano dr. Paul se je izrazil v državnem zboru med drugim sledeče: Preskrba s kruhom in moko bo začetkom meseca avgusta krenila na urejena pota. Letina obeta lepo, posebno kar se tiče krme. Zato se bo jeseni zboljšala tudi preskrba z mlekom in mesom. Sedaj bomo mogli Nemčiji vrniti, kar nam je bila posodila . . . Mirno pa smemo reči, da nam bo šlo prihodnje leto boljše, — država je položila roko strogo na vse proizvode, tako da bo mogoče tajno kupčijo zaježiti. Žitu smo določili višje cene, da pokažemo kmetovalcem umevanje za težave produkcije . . .

Tako je govoril najvišji oskrbnik prehrane in preskrbe ljudstva. Dne 5. avgusta t. l. pa poročajo časniki sledeče: „Kakor znano, namerava vlada zvišati ceno kruha in moke za več kot 100%. Država se je čutila k temu prisiljena vsled višjih cen, ki jih zahtevajo poljedelci za žito ob enem pa tudi iz ozirov na vojni žitni zavod, ki bi moral ob novih cenah žita, če ne zviša nabavne cene konsumentom, računati z deficitom poldruga milijarde kron, kateri deficit bi morala seveda zopet plačati država. Zvišanje cene kruhu in moke pa je pod sedanjimi okolnostmi ne samo hud udarec za konsumente, marveč tudi krivično, ker zadeva samo one, ki sami ne pridelujejo žita, dočim poljedelcev to zvišanje ne zadene. Tako zvišanje je popolnoma nesocialno, ker zadeva pred vsem nižje mestno prebivalstvo kot najtežji konzumni davek in ima lahko za posledico še hujšo lakoto med najnižjimi sloji, kakor vlada že sedaj.“

Na tak način torej hoče vlada rešiti nalogo preskrbe ljudstva z najpotrebnejšimi živili. — Letino odloči v Avstriji vreme na Češkem in Moravskem; vse druge dežele so podrejenega pomena v tem oziru. Ako pa vlada sedaj — v petem letu vojske — zviša cene žitu, ni to za nas male kmete, ki spadamo itak po večini le v vrsto konsumentov, noben privilegij; saj so bile cene našemu — rekviriranemu žitu v primeri s cenami naših potrebščin — ne izvzemši cene za semensko žito — naravnost sramotno nizke. In nič boljše niso cene naše živine v primeri s cenami ogrske živine. Nam se plačuje meterski stot žive teže po 3 K, ogrskim kmetovalcem pa po 9 K. — Tajno kupčijo v blagor države zaježiti pa bo mogoče le tedaj, ako določi vlada dosegljive cene tudi vsem onim potrebščinam, brez katerih kmet živeti in izhajati ne more, katerih pa menda vlada ne vidi in ne pozna. Saj je v Avstriji samo dvoje treba: Nemški kurz in — sistematično sistemiziran sistem. Vse drugo je

proti avstrijski državni misli. — Da nižji sloji ljudstva — v prvi vrsti pa kmet — plačuje svoje potrebščine v neredkih slučajih stokrat višje kot pred vojsko, da je preskrbljen na pr. z obleko, sukancem, usnjem, podplati, s sladkorjem, petrolejem, kratkomalo z vsemi za vršitev svojega obrata prepotrebnimi predmeti v popolnoma nezadostni meri in da mu je omogočena eksistenca sploh le na podlagi izmenjave blaga, tega nihče ne more tajiti — a kaj briga vse to prehranjevalni sistem? Država je položila strogo svojo roko na vse predmete! Očitek, da smo zvišanja cen žitu mi kmetski krivi, je torej neopravičen. Obtožbo je treba dvigniti proti krivcem, ne proti žrtvam razmer in sistema, proti katerima pa je le količkaj pametna misel že „veleizdaja“. Ljudje pa, ki uravnajo svoje državoljubje po obedu, ki jim ga vlada pripravi, veljajo kot kristalnočisti „patrijoti“, kot hrbtenica države, kot zastopniki naroda, ki želi samo svoje življenje ohraniti — sploh kot jagnjeta, katera so vredna, da se izpostavijo na vladni tabernakelj. Zagovorniki tega žalostnega dejstva, tega sugestivnega pojava, spadajo v resnici med one ljudi, ki naravnost usiljujejo namočeno pero v roko zgodovinarja, da zapiše z njim besede: „Sistem je bil zmaj v državi“.

Eden piska, drugi skače, tretji nosi zadnje hlače. To je znamenje našega časa. Človek res ne ve, kaj da je dandanes resnica in kaj da naj bi — požrl. V državnem zboru smo slišali od poklicane strani, da je kriza v prehrani prestana in da se ne vrne več. O zunanji telesni preskrbi pa menda poročilo še ni sestavljeno in bo oddano morda šele ob pustnem času na pošto. Do tistega časa bodo pač morale vzdržati — zadnje hlače. Čuli smo tudi v državnem zboru poročilo, da bo — ali je — prevzela ogrska vlada vso preskrbo naše hrabre armade. Ta muzikalna virtuoznost napravila je na nas poslušalce dober vtis. Toda že 7. avg. t. l. smo čitali sledeče časniško poročilo:

„Ogrska žetev je letos mnogo slabša, kakor je bila pred vojno. Letošnji pridelek pšenice se ceni na 28 milijonov meterskih stotov, normalno 45; rži na 95 proti 16 in ječmena na 35 proti 7 milijonov meterskih stotov, skoraj torej na 41 proti 68 milijonov meterskih stotov pred vojno. Upa pa se, da bo koruzna žetev bolj obilna, kakor normalna, tako da bo vsaj del primanjkljaja nadomeščen, nikakor pa se ne bo dosegla povprečna žetev vsega krušnega žita. — Ogrski minister za ljudsko prehrano knez Windischgrätz je odgovoril na vprašanje grofa Tisze, da bo Ogrska dajala žito in druga živila Avstriji samo za sirovine in industrijske produkte in ne za denar. Ogrska se je popolnoma osamosvojila ter nastopa proti Avstriji kakor proti inozemski državi. Dala nam bo živež, ako ji bomo mogli preskrbeti sirovine, ki nam itak na vseh koncih in krajih primanjkujejo, in industrijske produkte. Končno je pripomnil knez Windischgrätz, da bo morala Avstrija dati tudi za ono žito, ki ga dobavlja Ogrska na račun avstrijske kvote armadi, sirovine in industrijske produkte. Armada porabi letno kakih 15 milijonov meterskih stotov žita, od tega pride na avstrijsko polovico 10 milijonov.“

To je torej vsa tista hvalisana pomoč, ki jo imamo pričakovati od strani Mažarov, kateri so postali vsled delitve naše monarhije v „Avstro-Ogrsko državo“ naši gospodarski poveljniki, če ne celo valpeti. To je sad dualizma, kterege je ustvarila „nemška hrbtenica“ Avstrije, da bi s tem vzdržala železno pest — nadvlado — nad vsemi nenemškimi narodi naše državne polovice. To je uspeh prizadevanja zastopnikov onega naroda, ki hoče po besedah bivšega ministrskega predsednika dr. pl. Seidlerja v Avstriji „samo mirno živeti in se nemoteno razvijati“. Zares, razcepljenje avstrijske monarhije v dva dela, ter gospodarska naša odvisnost od Mažarov sta jasen dokaz, da hoče „avstrijska hrbtenica“ to oboje doseči — na račun slovanskega telesa. Na podlagi petdesetletnih izkušenj pa izjavam avstrijskih hrbteničnikov itak ne pripisujemo drugega pomena kot ga navadno imajo, namreč — nasprotnega in zahrbtnega. Le politični idijoti so druge vere.

Transportno dovoljenje za sadje. „Wiener Z.“ priobčuje naredbo urada za ljudsko prehrano, po kateri se najmanjša množina, za katero velja pri pošiljatih jabolk, hrušk ali češpelj in sliv transportno dovoljenje, znižuje od 50 na 20 kg. Od 1. oktobra dalje je treba za vsako pošiljatev imenovanih sadnih vrst brez ozira na težno množino transportnega dovoljenja. Nadalje se uvaja prevozno dovoljenje za sadje vsake vrste potom zrakoplovov in vozov v inozemstvo. To se tiče zlasti odpravljanja jagod v inozemstvo v obmejnih krajih.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica: K 10.000.000.

Rezervni zaklad: K 1.500.000.

Prodaja srečke razredne loterije.

Kolodvorska ulica št. 27.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice: Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Srečke na obroke,
promese k vsem žrebanjem.

Iz žita — špirit. Naš kmet vozi sedaj svoje odviše žitne pridelke v mesta, da prihitijo na pomoč — stradajočim ljudskim slojem. Toda boli ga srce, ko vidi, kako se dragoceno zrnje v tem deževnem vremenu naklada v skladišča, kjer se pusti na miru ležati. Nakopičenega žita se nihče ne dotakne z lopato, da bi se posušilo in prezračilo, marveč leži na kupih v zaprtih skladiščih ali v velikih vrečah v železniških prostorih. Očividec zatrjuje, da bo polovica tega dragocenega blaga postala za človeški živež nerabna, pač pa rabna za izdelovanje — špirta! („Straža.“)

Kako ohraniti bučno olje nepokvarjeno? V teh časih, ko vlada vsepovsod veliko pomanjkanje bučnega olja, je škoda tem večja, ako se pripeti, da se kmetiči pokvari bučno olje na ta način, da se preveč zgosti ter dobi grenek in zoperen okus. Da se to prepreči, zadostuje sledeče sredstvo: V steklenico z bučnim oljem deni žličico suhe in snažne soli, kakoršna se rabi za kuhanje in ni se bati, da bi se bučno olje pokvarilo, čeprav se namerava shraniti ga delj časa.

Književnost in umetnost.

Pravkar je izšla „Slovenska maša za mrtve“, uglasbil Rudolf Ceh. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Listnica uredništva.

J. E. Morete naznaniti ime dotičnega, ki se je drznil tako nastopiti? Se bo na primernem mestu porabilo. — V. E. S to zadevo se ravno pečamo in se bodo napravili sklepi v Ljubljani 16. t. m. Za to številko pozno, pa porabimo. Hvala!

Vsem prijateljem in znancem-Slovincem naznanjamo, da je naš prijatelj

Simon Kropfič

pd. Andrejev v Tinjah

dne 17. junija padel na bojišču ob Piavi. Simon Kropfič je bil od svojega 14. leta do vpoklica k vojakom na enem in istem mestu v službi (župnišče Šmihel na Gosposvetskem polju).

Žalujoci prijatelji iz Šmihela na Gosposvetskem polju.

Lastnik in izdajatelj: Gregor Einspieler, prošt v Tinjah.

Odgovorni urednik: Otmar Mihálek.

Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Telefon 179.

Kmetski sin

25 let star, ki se nahaja zdaj na jugozahodnem bojišču, želi vsled poznejše ženitve znanja z zdravo, čvrsto mladenko z dežele, od 17 do 23 let staro, visoke vitke postave; zmožna nekaj nemščine ima prednost. Želi sliko, ki pa se vrne. Ponudbe na upravništvo lista „Mir“ pod „Kmetski sin“ št. 33.

Vino in kislavo vodo

razpošilja

A. Oset, p. Guštanj (Koroško).

Daj nam mir, Gospod!

Pesem za 3 ženske glasove in orgle se dobi pri šolsk. ravnat. A. Kosi-ju, Središče (Štaj.). Partitura 80 h, pevski part 30 h.

Mlinar

star 29 let, trezen, vojaščine prost, išče službe v kakem dobro urejenem umetnem mlinu, kjer je vedno dosti mletja, kje na Koroškem ali Štajerskem. Prijave naj se v zaprtem pismu naslovijo na gosp. Jakoba Godetz, mlinar, Zreče pri Konjicah, Štajersko.

Miši — podgane — stenice — ščurki.

Izdelovanje in razpošiljatev preizkušnega radikalno učinkovega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za ščurke K 5.—; tinktura za stenice 2 K.; posebno močna „Prevasil“ tinktura za stenice K 3.50; uničevalc moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1.50 in K 3.—; sem spadajoči razprševalec K 1.20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1.50; mazilo za uši pri živini K 2.—; prašek za uši v obleki in perilu 2 K.; tinkt. za bolhe pri pseh K 1.50; tinkt. proti mrčesu na sadnju in zelenjadi (unič. rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju Zavod za pokončavanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 16, Petrinjska ulica 3.

Paramente

kakor mašna oblačila, pluviala, vela, plaščke za ministrante, cerkveno perilo, birete, kolarje, šmizete, kelihe, ciborije, monstrance, zvončke itd., križe, sohe v bogati izbiri po nizkih cenah ima v zalogi oddelček za paramente Jožefovega društva v Celovcu.

100.000

hvaležni odjemalci potrjujejo, da koreninski pokončevalec „Riabalum“ v treh dneh brez bolečin odstranjuje kurje oči, bradavice, trdo kožo. Uspeh zagamčen. Cena 3 K., 3 lončki 7 K., 6 lončkov 11 K. Zobobol odpravlja „Fides“, če trdovraten revmatizem povzroča zobobol, kadar so vsa sredstva odrekla in če so zobne votli. Če ni uspeha, denar nazaj. Cena 3 K., 3 škatljice 7 K., 6 škatljice 11 K. Nič več zobne kamene nasade, nič več slabega duha iz ust! Srečno-bele zobe dobite po zobnem fluidu „Xiris“. Takojšnji učinek! Cena 3 K., 3 steklenice 7 K.

Podgane, miši

se popolnoma iztrebijo s podgansko smrtjo. Če ne pomaga, denar nazaj. 100 zahvalnih pism. Cena 4 K., 3 škatljice 9 K. Stenice, uši, bolhe, ščurke uničuje z zalogo vred korenito „Thiera“. Cena 3 K., 3 kartoni 7 K., prašek zoper uši zraven 2 K.

KEMENY, Košice (Kassa), poštni oddelček 1210/60, Ogrsko.

Vsako bivališče v naši domovini okrasimo s podobo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda!

Slika v krasni barvasti izvršitvi v formatu 38×53 cm po 2 K., po pošti 3 K.

Male podobice sv. Cirila in Metoda za mladino, 100 komadov za 7 K. s poštnino.

Kolporterji in potniki popust!

Poučna brošura A. Jaška: „Was ist die Cyrillo-Methodische Idee?“ Cena 2.60 K.

Naročbe izvršuje proti predplačilu ali po povzetju

Metod Melichárek, Velehrad, Morava.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

Pavličeva
ulica
št. 7.

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pavličeva
ulica
št. 7.

Ženitna ponudba.

Mladenič se želi priženiti na kakšno večje ali srednje posestvo na Koroškem ali Štajerskem. Je lastnik večje domačije ter ima še sedaj 10 glav goveje živine. Ko se po vojski razmere razjasnijo, bi prodal svojo domačijo. Star je 28 let in prost vojaščine. Želi se seznaniti z mladenko ali vdovo do 26 let.

Ponudbe na upravništvo lista »Mir« v Celovcu št. 31. Priložiti je znamko.

Ključavnica v ključavnici!

„Victoria“ zakonito zavarovana.

Varnostna zatvorba!

Svetovni patent! Senzacionelna iznajdba!

Izključi vsako otvoritev potom ponarejenega ključa!

Se zamore pri vsaki durni ključavnici takoj uporabiti!

Navodilo k vsakemu ključu zastoj.

Kljub neprecenljivih prednostij izredno ceno!

Cena komadu:

Za vrata (z 2 ključema) K 8.—

s poštnino „ 9.—

Za vrata (z 2 ključema) ponikljano „ 9.—

s poštnino „ 10.—

Glejte na znamko in zavrnite ponarejanja! Zastopniki se iščejo!

„Victoria“, tvornica varnostnih ključavnic in zatvorb.

Glavno zastopstvo:

„Victoria“, Zagreb št. 27, Trenkova

ulica 12 (Hrvatsko). — Telefon 20—26.

Prodaja se v Zagrebu: Bazar Künig, Ilica 20, in M. Drucker,

Ilica 39, ter v vseh večjih trgovinah z železnino.

Framydol je sredstvo za pomlačenje las, ki rdeče, sive in sive lase in brade za trajno temno porbarva. 1 steklenica s poštnino vred K 3.25.

Rydyol je rožnata voda, ki pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2.45. — Povzete 45 h več. — Naslov za naročila:

Jan. Grollich, drožerija pri angelu, Brno 638, Morava.